

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Adalet Bakanı Sayın Abdülhamit GÜL tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 11.04.2019

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Siirt Milletvekili

Ülke gündeminin en yakıcı meseleleri arasında Leyla Güven'in başlatmış olduğu ve çeşitli cezaevlerinde süregiden açlık grevleridir. Açlık grevindekilerin büyük çoğunluğu kritik eşiği aşmış ve yaşamları büyük oranda risk altındadır. Sayın Abdullah Öcalan üzerindeki tecride son verilmesi talebiyle Hakkâri milletvekili Leyla Güven'in 8 Kasım'da başlattığı açlık grevi 155 inci gününe girmiş olup 92 cezaevinde binlerce mahpus da açlık grevinde olup büyük çoğunluğu kritik eşiği aşmış durumdadır. Açlık grevleri ile birlikte eylemcilerde ciddi kilo kaybı, bitkinlik, yorgunluk, yürümekte güçlük, görme bozuklukları, tansiyon düşüklüğü, baş, eklem ve kas ağrıları, bulantı-kusma, uykusuzluk, ses ve gürültüye karşı aşırı hassasiyet gelişebilmektedir. Bununla beraber 15 kg'nin altına düşülmesi ile kritik sürecin söz konusu olduğu, giderek kalıcı hale gelen organ hasarlarının açlık grevi eylemi bitirilse dahi sağlık sorunlarına yol açtığı bilinmektedir.

Diğer yandan hastalığı yahut engeli olan mahpusların durumunun bu süre zarfında değerlendirilmemesi hatta kötü muamelelerin söz konusu olduğu aktarılmaktadır. Metris R Tipi Cezaevi'nde kalmakta olan Ergin Aktaş, 2 kolu olmadığı ve Adli Tıp Kurumu tarafından yaşamını tek başına idame ettiremeyeceği belirtildiği halde tek kişilik hücrede tutulmaktadır. Bu süre zarfında alması gerekli olan limonun kesilmemiş bir şekilde 2 kolu olmayan mahpusa verilmesi, cezaevi idaresinin açlık grevinde olan mahpusların yaşam hakkına bakış açısını ifade eden bir örnek olması bakımından dikkate değerdir. Ergin Aktaş aynı zamanda KOAH hastası olup bir aydır kan kusmaktadır. Yine Edirne F Tipi Kapalı Cezaevi'nde açlık grevinde bulunan Zerdeşt Oduncu, 114 gündür açlık grevinde olup sıvı almakta dahi zorlanan Oduncu, kan kusmakta, sol bacağına hiç hissetmezken sağ bacağına da his kaybı yaşamaktadır. Buna karşın açlık grevinde kritik aşamayı geçen Zerdeşt Oduncu tek başına tutulmaktadır. Kandıra 1 Nolu Kapalı Cezaevi'nde 16 Aralık 2018 tarihinden beri açlık grevinde olan Rıdvan Güven'in durumu gittikçe kötüleşmekte, Güven sıvı tüketiminde dahi zorlanmaktadır. Kayseri Kadın Cezaevi'nde 5 Ocak 2019 tarihinden beri açlık grevinde olan Berivan Bitmen yürümekte zorluk yaşamaktadır. Bitmen'in sağ bacağının altında bir kitle oluşmuş ayrıca baş dönmesi, göz kararması, çarpıntı gibi sorunlar

yaşamaktadır. Kayseri T2 Kapalı Cezaevi'nde, açlık grevinde kritik aşamayı geçen Mehmet Aydın Söğüt ve Sakıp Hazman tekli hücrelerde tutulmakta, refakatçi talepleri kabul edilmemektedir. Amasya E Tipi Kapalı Cezaevi'nde Kadir Kaplan, Fethi Yaşa ve Tugay Üstüntaş 1 Mart 2019 tarihinde açlık grevine başlar başlamaz ayrı ve tekli hücrelere konulmuşlardır ve vitamin verilmediği, kantinden alışveriş yapma haklarının ve aile ile telefon görüş hakları engellendiği aktarılmıştır. Tarsus Kadın Kapalı Cezaevi'nde 15 Ocak 2019 tarihinden beri açlık grevinde olan Dilbirin Turgut sıklıkla kan kusmaktadır. Van F Tipi Kapalı Cezaevi'nde 17 Aralık 2018 tarihinden beri açlık grevinde olan İran'lı Bahtiyar Kemal Hasan tekli hücrede tutulmakta avukat ve diğer mahpuslarla görüşü engellenmekte olup 16 kilodan fazla kilo kaybı yaşamıştır. Aynı cezaevinde açlık grevinde olan Cihan Tamur'un ağzında, burnunda ve bağırsaklarında kanamalar olup, kronik kalp hastasıdır. Kırıkkale F Tipi Kapalı Cezaevi'nde 26 Aralık 2018 tarihinden beri açlık grevinde olan İsmet Akın'ın açık yarasında akıntı söz konusu olup; önemli derecede hafıza kaybı, gözlerde aşırı karama, uyuyamama, ani ve şiddetli baş ağrıları, ses ve koku hassasiyetinin artması gibi belirgin ve ciddi sağlık problemleri yaşamaktadır. Ankara Sincan Kapalı Kadın Cezaevi'nde 26 Aralık 2018 tarihinden bu yana açlık grevinde olan 3 mahpus kadının, kilo kaybı, baş ağrısı, halsizlik, mide krampları, sese hassasiyet gibi sağlık problemleri yaşadığı ifade edilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Cezaevlerinde süregiden açlık grevi eylemlerinde olan mahpusların koşulları denetlenmekte midir?
- 2- Metris R Tipi Cezaevi'nde açlık grevi eyleminde olan mahpuslar için gerekli olan vitaminler ve sıvı gıdalar düzenli olarak verilmekte midir?
- 3- Açlık grevinde olan mahpusların sağlık koşullarına ilişkin bir çalışma yürütülmüş ve gerekli önlemler alınmış mıdır?
- 4- Sağlık durumu oldukça kötü olan ve hayatını tek başına idame ettiremeyeceği adli tıp raporlarında ve hekimlerce ifade edilen açlık grevindeki mahpuslar neden tek kişilik hücrededir? Açlık grevindekilerin tek kişilik hücrede oldukları hususu bilginiz dahilinde midir? Bu konuda Bakanlığınız neden harekete geçmemekte ve sağlık durumu oldukça kötü olan mahpusların açlık grevinde olduğu da nazara alınarak koşulları elverişli hale getirilmemektedir?
- 5- Yaşamlarını tek başlarına idame ettiremeyecek düzeyde ağır hastalığı olan ve açlık grevinde bulunan mahpusların refakatçi talepleri neden reddedilmektedir?
- 6- Cezaevi idaresinin iki kolu olmayan bir mahpusa kendisi için gerekli olan limonun dahi kesilmeden verilmesi Bakanlığınızın açlık grevlerine ilişkin tavrının bir parçası mıdır?
- 7- Yine sıvı tüketiminin açlık grevi müddetinde hayati önem taşıdığı bilinmesine rağmen neden sıvı gıdalar kısıtlanmaktadır? Bu bağlamda mahpusların kantinden alış-veriş hakları neden engellenmektedir?
- 8- Açlık grevinde olanların enfeksiyon riski neden dikkate alınmamakta ve cezaevlerindeki hijyen koşullarına dikkat edilmemektedir?
- 9- Açlık grevinde olan bazı mahpusların avukat görüş hakkı neden engellenmektedir?

12927

- 10-Açlık grevinde olan ve üstelik sağlık durumları son derece kötü bir hal alan mahpuslara uygulanan disiplin ve iletişim cezaları ile amaçlanan nedir?
- 11-Cezaevinde bulunanlar doğrudan devletin güvencesi altında olmalarına rağmen neden mahpusların yaşam hakkı ihlaline dönüşecek olan bir tutumu söz konudur?
- 12-Açlık grevleri sürecinde, mahpusların sağlık durumlarının da son derece kötü durumda olduğundan da bahisle telafisi imkânsız zararların meydana gelmesi halinde tüm sorumluluğu Bakanlık olarak üzerinize alıyor musunuz?
- 13-Sürece ilişkin olarak Bakanlığınız hangi planlamaları yapmıştır ve mahpusların sağlık ve yaşam haklarına zarar gelmemesi adına hangi önlemler alınması söz konusu olacaktır?
- 14-Bakanlığınız açlık grevlerinin sonlandırılması için Sayın Abdullah Öcalan'a uygulanan tecrit sisteminin kaldırılmasına yönelik çalışma yürütecek midir?